

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ФАРМОНИ

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА
РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН

2018 йил “ 24 ” ноябрь № ПФ-5583 “ ” 20 г.

**Тадбиркорлик ва инновациялар соҳасидаги лойиҳаларни
молиялаштириш механизмларини такомиллаштириш бўйича
қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида**

Охирги йилларда республикада тадбиркорликни ривожлантириш, инвестицияларни жалб қилиш ва бизнес юритиш учун қулай муҳит яратиш соҳасида кенг қўламли ишлар олиб борилди.

Шу билан бирга, таҳлил шуни кўрсатадики, ҳозирги пайтда тадбиркорлик ва инновациялар соҳасидаги истиқболли лойиҳаларни молиялаштириш механизмларини самарали ривожлантиришга тўсиқ бўлаётган қатор салбий омиллар мавжуд, хусусан:

биринчидан, Ўзбекистон Республикасининг фуқаролик қонун ҳужжатларидаги юридик шахсларнинг амалдаги ташкилий-ҳуқуқий шакллари биргаликдаги бизнесни юритиш учун бир қадар мураккаб тартиб-таомилларни назарда тутди. Натижада айрим инвесторлар янги юридик шахс ташкил этмасдан ўзларининг бўш маблағларини оғзаки шартнома ёки қарз шартномаси асосида ягона ҳиссага йўналтирадилар ёки бирлаштирадилар;

иккинчидан, потенциал инвесторларни, айниқса, мустақил равишда тадбиркорлик тузилмаларини ташкил этишга киришмайдиган ва ўз маблағларини бизнес юритиш учун таклиф қиладиган хорижий инвесторларни фаол жалб қилиш учун ҳуқуқий база ва ташкилий платформа мавжуд эмас;

учинчидан, ривожланган давлатлардан фарқли равишда Ўзбекистон Республикасида бизнесни юритиш асосан таваккалчилик бир жойда тўпланган шароитларда амалга оширилади, яъни пул маблағларини жамғариш ва уларни бошқариш билан айна бир шахслар шуғулланади. Таваккалчиликни тақсимлаш механизмлари ҳамда инвестиция активларини профессионал бошқарувчиларининг мавжуд эмаслиги хорижий инвесторлар томонидан Ўзбекистон Республикасида инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш тўғрисида қарорлар қабул қилишда салбий таъсир қилмоқда;

тўртинчидан, тадбиркорлик субъектлари ўртасидаги муносабатларнинг ҳаддан зиёд тартибга солиниши улар ўртасида шерикчилик муносабатларининг ривожланишига тўсқинлик қилмоқда, бунинг натижасида бизнесни юритиш ва инвестицияларни жалб қилишнинг замонавий принциплари амалиётга асоссиз равишда секин татбиқ этилмоқда.

Инновацион ғоялар, стартаплар, венчур лойиҳаларни молиялаштириш, илмий-техник ишланмалар натижаларини ишлаб чиқаришга татбиқ қилишни тезлаштириш ва инновацион маҳсулотларни халқаро бозорга чиқариш тизимининг барқарор занжирини яратиш ва ривожлантириш, шунингдек, 2017–2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясида белгиланган вазифаларга мувофиқ:

1. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги, Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси ҳамда Хусусийлаштирилган корхоналарга қўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитасининг **инвесторлар, айниқса хорижий инвесторларнинг инвестиция ҳиссаларини тезкор ва самарали жалб этиш мақсадида инвестиция ва бошқарув компанияларини ташкил қилиш амалиётини кенгайтириш** тўғрисидаги таклифига розилик берилсин.

2. Белгилансинки:

инвестиция компанияси бошқарув компанияси томонидан кейинчалик инновацион ва бошқа истиқболли лойиҳаларга киритиш учун малакали инвесторларнинг жалб этилган маблағларини шакллантириш ва жамлаш билан боғлиқ фаолиятни амалга оширувчи тижорат ташкилоти ҳисобланади;

бошқарув компанияси инвестиция компаниясининг инвестиция ҳиссасини улар ўртасида тузилган шартномага мувофиқ бошқарадиган тижорат ташкилоти ҳисобланади;

венчур фонди жамланган пул маблағларини фақатгина юқори хавфли венчур лойиҳаларига инвестиция қилиш учун мўлжалланган, бошқарув компанияси бошқарувидаги инвестиция компанияси ҳисобланади;

малакали инвесторлар миллий валютада ва/ёки Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг ҳисса киритилган кундаги курси бўйича хорижий валютада 500 миллион сўмдан кам бўлмаган миқдордаги пул маблағлари кўринишидаги инвестиция ҳиссаларини инвестиция компанияларига киритган юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан хорижий шахслар ҳисобланади;

инвестиция ҳиссалари малакали инвестор томонидан инвестиция компаниясига инвестиция фаолиятини амалга ошириш учун берилган ва инвестиция компаниясининг устав капиталига улуш ҳисобланмайдиган пул маблағлари ҳисобланади;

бошқарув ва инвестиция компаниялари, агар қонун ҳужжатларида бошқа ҳолат назарда тутилган бўлмаса, ҳар қандай ташкилий-ҳуқуқий шаклда тузилиши мумкин;

устав капиталида давлат улуши бўлган юридик шахслар, давлат органлари, шунингдек сиёсий партиялар, нотижорат ташкилотлар, қасаба уюшмалари, жамоат фондлари ва диний ташкилотлар бошқарув компаниясининг таъсисчилари бўлиши мумкин эмас, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

3. Белгилаб қўйилсинки:

инвестиция ва бошқарув компанияларининг фаолияти лицензияланмайди;

бошқарув компанияси ўзининг таъсис ҳужжати ва қонун ҳужжатлари билан белгиланадиган таркибда ва тартибда ички аудит хизматини ташкил этишга мажбур;

инвестиция компаниялари, бошқарув компаниялари ва малакали инвесторлар ўртасидаги муносабатлар фақатгина шартлари улар томонидан мустақил равишда белгиланиши, шу жумладан биргаликдаги фаолият жараёнида пайдо бўладиган низоларни ҳал қилиш шакли ва усуллари танлаш эркин бўлган шартнома асосида тартибга солинади;

инвестиция компаниялари заёмлар, шу жумладан гаров таъминоти билан ёки гаров таъминотисиз фойзсиз заёмлар бериш ҳуқуқига эга;

инвестиция компанияси ўзининг таъсис ҳужжати ва қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳар йили ташқи аудит ўтказилишини ташкил этишга мажбур;

инвестиция ва бошқарув компанияларининг фаолиятини мониторинг қилиш қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органи томонидан амалга оширилади.

4. Маълумот учун қабул қилинсинки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 22 январдаги ПФ–5308-сон “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Фаол тадбиркорлик, инновацион ғоялар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили”да амалга оширишга оид Давлат дастури тўғрисида”ги Фармони билан қуйидагилар 2023 йил 1 январга қадар муддатга ягона ижтимоий тўловдан ташқари, барча турдаги солиқ ва мажбурий тўловлар тўлашдан озод қилинган:

юқори технологияли тадбиркорлик лойиҳалари-стартапларни биргаликда молиялаштириш учун ташкил қилинадиган венчур фондлар;

венчур фондлардан биргаликда молиялаштириладиган юқори технологияли лойиҳалар-стартаплар.

5. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги ва Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси:

Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда уч ой муддатда инвестиция ва бошқарув компанияларининг фаолият мезонлари, турларини белгилаш ва уларни, шу жумладан венчур молиялаштиришни амалга оширишдаги мониторинги тўғрисидаги Низом лойиҳасини ишлаб чиқсин ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин;

Савдо-саноат палатаси билан биргаликда, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг хорижий давлатлардаги дипломатик ва бошқа ваколатхоналари, оммавий ахборот воситаларини жалб этган ҳолда инвестиция ва бошқарув компанияларини ташкил этиш, шунингдек, улар фаолиятига

инвестициялар ва юқори малакали мутахассисларни жалб қилиш бўйича доимий равишда кенг тушунтириш ва амалий чора-тадбирларни амалга оширсин;

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Иқтисодиёт вазирлиги ва Фанлар Академияси билан биргаликда икки ой муддатда инвестиция ва бошқарув компаниялари учун малакали кадрларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

6.Белгилансинки:

ушбу Фармоннинг 2-4-бандлари янги тузилган инвестиция ва бошқарув компаниялари фаолияти самарадорлигини ўрганиш ва баҳолаш учун тажриба тариқасида 2022 йил 1 январгача амал қилади;

2022 йил 1 январгача ташкил этилган ҳамда ўз фаолиятини амалга ошираётган инвестиция ва бошқарув компаниялари ўз фаолиятларини белгиланган тартибда давом эттиришлари мумкин.

7. Ўзбекистон Республикаси Инновацион ривожланиш вазирлиги Хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва ракобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Инвестициялар бўйича давлат қўмитаси, Давлат статистика бўйича қўмитаси, Давлат солиқ қўмитаси, бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда Вазирлар Маҳкамасига:

ҳар йили, 1 декабрга қадар, янги ташкил этилган бошқарув ва инвестиция компаниялари фаолиятининг асосий кўрсаткичлари бўйича маълумотни;

2020 йил 1 январга қадар муддатда, шу жумладан бошқарув ва инвестиция компаниялари, шунингдек, малакали инвесторларнинг инвестиция фаолиятини тартибга солувчи “Шерикчилик тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасини;

2021 йил 1 январга қадар муддатда кейинчалик тегишли қарор қабул қилиш учун ўтказилган эксперимент натижаси бўйича таклифларни киритсин.

8. Ушбу Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси раҳбари З.Ш. Низомиддинов, Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Б.М. Мавлонов ва Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари С.Р. Холмуродов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикаси
Президенти**

Ш.Мирзиёев

Тошкент шахри